

Kwaliteits agenda

2
0
2
2

**Kwaliteit
krijgt kleur**

cibap

vakschool
voor vormgeving

Kwaliteitsagenda 2019 - 2022

cibap

If not us, then who?

Dutch Design Week 2018

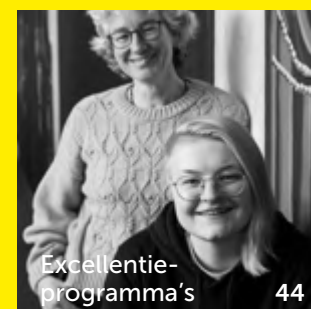
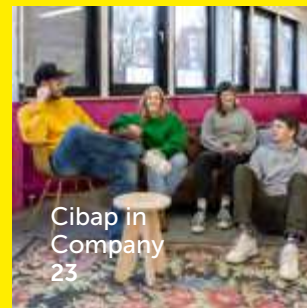
Dat was de pay off voor de kwaliteitsagenda, die we schreven in 2018 en die nu wordt afgesloten. In de Kwaliteitsagenda 2019-2022 stelden we samen doelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Of we hierin geslaagd zijn? In deze publicatie staan de formele rapportage en verhalen van collega's en studenten naast elkaar. Het laat zien dat we, met de tegenwind van corona, wel vooruitgang boeken. Dat we een veerkrachtige organisatie zijn die uitdagingen niet uit de weg gaat. Complimenten en dank aan alle collega's die hebben bijgedragen!

Inhoudsopgave

Kwaliteitsagenda 2019 - 2022	1
De rol van de studentenraad	7
Inzet van middelen op hoofdlijnen	56
Inspraak en medezeggenschap	58
Indicatoren	59
Colofon	60

Kwaliteitsagenda	
I 1	Creative Works 8
I 2	Accountmanagers 12
I 3	Cibap Alumni 13
I 4	Vertaling naar leerlijnen 15
I 5	Ontwerpfabriek, Tref- en kruispunt voor de creatieve industrie 16
I 6	Cibap in Company Het bedrijfsleven naar binnen 20
I 7	Opleiden voor arbeidsmarkt van de toekomst 24
I 8	Leven lang ontwikkelen 27
II 9	Internationalisering 28
II 10	Virtual Classrooms 33
II 11	Tweetalig Onderwijs 36
II 12	Creative Technology 39
II 13	Excellentie-programma's 43
III 14	Student in beeld 46
IV 15	Vitaliteit 50
IV 16	Practoraat Mastering Creativity 52
IV 17	Identiteit Practoraat Verschillen waarderen 54

De Kwaliteitsagenda

In 2018 formuleerden we zeventien ambities, ondergebracht in vier rubrieken. De eerste drie werden aangedragen vanuit de overheid. Alle mbo-instellingen gingen extra aandacht besteden aan opleiden voor de arbeidsmarkt van de toekomst, gelijke kansen voor iedereen en kwetsbare jongeren. Daarnaast was er ruimte voor eigen keuzes. De volledige agenda staat hier: cibap.nl/kwaliteitsagenda

De kwaliteitsagenda hebben we indertijd geschreven vooruitlopend op de strategie Cibap 2020-2025. We hebben de ambities op voorhand laten aansluiten op onze nieuwe strategie. De herijking van het pedagogisch model Cibap PRO naar Cibap PRO 2025 in de uitwerking van de nieuwe strategie heeft tot gevolg gehad dat het onderwijs voor een deel anders werd ingericht. Bepaalde maatregelen zijn anders uitgevoerd dan ze voor 2020 bedacht waren. Denk bijvoorbeeld aan de rol van de BPV-accountmanagers: waar in de Kwaliteitsagenda werd gedacht aan opleidingsoverstijgende accountmanagers per domein is uiteindelijk gekozen het accountmanagement bij de BPV-begeleiders van de opleidingen te beleggen. Het oorspronkelijke doel is echter niet uit het oog verloren, sterker nog: door te kiezen voor opleidingsniveau is dit meer dan behaald.

Een ander voorbeeld is het verzorgen van tweetalig onderwijs. Bij de start van de kwaliteitsagenda zagen we dit landen in de opleiding International Creative Business Developer en wilden we dit uitbreiden naar een tweede opleiding. De opleiding ICDB is inmiddels doorontwikkeld en is uiteindelijk een leerroute binnen de kwalificatie Ruimtelijk Vormgever geworden. Daarbij is de samenwerking met de LOI losgelaten en hoefden de daarvoor specifieke modules niet ontwikkeld te worden. Hierdoor kwamen middelen in de kwaliteitsagenda vrij. Deze vrijgekomen gelden zijn geïnvesteerd in een andere opleiding, de Bachelor Visual Communication: door een samenwerking met de University of Northampton zijn onze (excellente) mbo-studenten in de gelegenheid parallel aan hun Cibap-diploma ook een bachelor-diploma te behalen. In deze opleiding zijn extra lessen Engels opgenomen, inclusief de afgifte van een Cambridge certificaat. Er is onder meer een docent -native speaker Engels- toegevoegd aan het team. Eind 2021 zijn we gestart met het project voor de aanvraag van een officiële TTO-erkenning (tweetalig onderwijs) door Nuffic.

Trots op

De afgelopen jaren hebben we de focus gelegd op de contacten met het bedrijfsleven, als samenwerkende partner in de beroepspraktijkvorming, maar ook als toekomstig werkgever of afnemer van creatieve expertise. Daarom zijn we blij met de totstandkoming van Creative Works als eerste onafhankelijke brancheorganisatie die toegevoegde waarde heeft voor onze beroepsgroep. We zijn trots op de initiërende rol die Cibap heeft gespeeld om Creative Works op te richten. We maken dankbaar gebruik van het netwerk van Creative Works en ondersteunen de doorontwikkeling ervan.

De nog prille organisatie Creative Youngpreneurs wordt door ons geholpen door middel van begeleiding en huisvesting. Creative Youngpreneurs is een verzamelplaats voor pas afgestudeerde Cibap studenten die als zzp-er starten. Ze worden in de gelegenheid gesteld gebruik te maken van een werkplek op de locatie Dwarz. Ze worden daar gecoacht bij het verwerven van opdrachten, en kunnen deelnemen aan trainingen in o.a. personal branding en sales.

De gevolgen van corona zijn groot geweest. Zowel voor studenten als medewerkers was het een zware periode. Het kostte onze medewerkers extra energie om de studenten goed onderwijs te geven onder deze omstandigheden. Dat terwijl ze zelf ook in hun eigen leven de invloed van corona ondervonden. Het zorgde ervoor dat de focus in de organisatie vooral lag op het primaire proces. We zijn dan ook trots dat we ondanks dat gegeven veel hebben kunnen bereiken van de doelen uit de kwaliteitsagenda.

Gelukkig hebben we onder meer door de goede contacten met het bedrijfsleven de stages kunnen borgen.

In 2022 is met nieuwe energie en een projectmatige aanpak de Ontwerpfabriek in positie gebracht als tref- en kruispunt voor de creatieve industrie. Circulariteit is als belangrijke waarde toegevoegd aan de oorspronkelijke doelstelling uit de Kwaliteitsagenda. Het heeft geresulteerd in een prachtig aanbod voor onze studenten. Naast de Playground, een extra werkplaats voor experiment en uitvoering van grote projecten, is de

Dit is een ruimte waar met een groot scala aan een QR-code waarmee kunnen raadplegen). woonwinkel, ingericht van drie leveranciers uit zorgen voor een jaarlijks hebben studenten in de over een goed geoutilleerd en een CNC-frees. Het van de Ontwerpfabriek steeds meer verwerkt

Materia-omgeving verbeterd. de student kan kennismaken duurzame materialen (inclusief ze de productspecificaties Bij Materia hoort ook een met materialen en producten de wooninrichtingsmarkt, die verversing daarvan. Verder Ontwerpfabriek de beschikking technisch lab met o.a. 3D printers werken met de mogelijkheden rond techniek en circulariteit is in de projectopdrachten van

Tevreden stellen we vast dat internationale ambities in het DNA van Cibap en de Cibap-studenten een plek hebben gekregen. De internationale mogelijkheden waren beperkt in 2020 en 2021, maar zijn in 2022 weer volop uitgenut. Veel studenten wilden graag een stage in het buitenland. De jaarlijkse buitenlandexcursies, dit jaar voor derdejaars en vierdejaars studenten, konden rekenen op een ruime belangstelling. We zien ook een gestage groei in studenten die de kans grijpen om een 'plus' aan hun diploma toe te voegen, bijvoorbeeld door het bachelor diploma Visual Communication van de University of Northampton te behalen. Een pittige uitdaging, waarbij ze een extra programma naast de reguliere lessen volgen, maar de voldoening en de trots zijn navenant wanneer ze uiteindelijk het diploma in een echte 'graduation ceremony' aan de universiteit in de UK krijgen uitgereikt.

Tot slot hebben we gemerkt dat corona heeft geholpen in het anders nadenken over onderwijs: was er tijdens de lockdown vooral in het begin een focus op het technisch mogelijk maken van een online les, dit is geëvolueerd naar een visie op blended learning die onderdeel is van onze visie op onderwijs. Daarbij denken onderwijsteams niet in de varianten les op school of les online, maar gaat om het ondersteunen van ons onderwijs door middel van leertechnologie. Daarbij worden alle aspecten van het onderwijs meegenomen. Denk aan leermiddelen, interactie, locaties, werkvormen, studieritme en tempo, begeleiding, assessment. Per aspect kan technologie een waardevolle aanvulling bieden. Deze ontwikkeling is gestart in 2022 en beschouwen we als een doorgaand proces.

Belemmeringen

Na Covid werden we eind 2022 geconfronteerd met een toename van het ziekteverzuim onder medewerkers. Ondanks het vitaliteitsprogramma en de inzet van extra 'opweghelpers' tijdens de lockdowns bleek de rek eruit of de weerstand afgenomen. Het studiejaar 2021/2022 was zwaar voor de collega's. Met name de gewijzigde leerhouding van studenten vroeg veel energie. Meer dan een normaal aantal medewerkers werd geveld, met name door de griep. Veel zieken zorgden voor ontregeling van het onderwijssritme en dat maakte dat teams prioriteit gaven aan de primaire taak van het onderwijs verzorgen. Zo zijn bijvoorbeeld de door ons gewenste docentstages bij bedrijven maar mondjesmaat van de grond gekomen.

Er was in 2020-2021 en 2021-2022 een grotere uitval dan we wilden, gecombineerd met een afnemend aantal inschrijvingen. Dat heeft ervoor gezorgd dat werving en ondersteuning van studenten die dreigden vast te lopen op het eerste plan zijn gezet. Kwetsbare studenten worden onder meer ondersteund door de collega's die de StepUp klassen organiseren: een kleine klas met studenten die het reguliere onderwijs even niet aankunnen, maar wel creatief bezig willen blijven. De StepUp klassen zorgen ervoor dat ze wel naar school blijven komen en dat we deze groep niet uit het oog verliezen. Deze klassen zijn opgezet met hulp van NPO financiering en we continueren ze zolang het nodig is. Ze leiden aantoonbaar tot minder uitval onder deze groep.

Blik vooruit

Voor 2019-2022 werkten we met een aparte Kwaliteitsagenda, naast de strategiekaarten voor 2020-2025. Het bleek 'quite a stretch' om de ambities uit de Kwaliteitsagenda telkens te verbinden met de strategische ambities uit Cibap 2025 en meer specifiek met de doelstellingen van onze onderwijsontwikkeling PRO2025. Voor de komende periode kiezen we er dan ook voor om met één integrale strategische agenda te werken, waarin de doelstellingen uit de nieuwe Werkagenda MBO geïntegreerd zijn.

We zijn blij met Cibap om de kwalitatieve lessen. En zeker zo belangrijk: om de sfeer en veiligheid.

Luna Gerritsma en Bram Azink van de Studentenraad, samen met SR-coach Brenda Niessink

De rol van de studentenraad

Cibap Student:
Bram Azink,
opleiding
Mediavormgever,
fase 3

Lid van de
studentenraad

Bram Azink, student Fase 3 Mediavormgever. Lid van de studentenraad vanaf dag één dat hij bij Cibap kwam, in maart van het eerste leerjaar is hij voorzitter geworden. Het afgelopen jaar deed Bram mee aan het Social Design project van Jan Erik Fokke (als opmaat naar de opleiding Social Design, red). "Het mooie daaraan vond ik dat je iets kunt betekenen voor mensen, iets positief veranderen, zonder dat het gelijk zo commercieel is. Ik heb meegewerkt aan een opdracht voor een Zwols jeugdorkest. Young Notes heten ze nu, dat hebben wij door middel van co-creatie met de opdrachtgevers bedacht. Daarnaast hebben ze een nieuwe huisstijl. Door die co-creatie hebben zij nu echt eigenaarschap over hun eigen orkest."

Hoe zijn jullie als studentenraad betrokken bij de kwaliteitsagenda?

"Eigenlijk weet ik dat niet zo goed meer. De eerste jaren dat er speciale informatiebijeenkomsten op school waren voor Ondernemingsraad, Studentenraad en Adviesraad voor Ouders (ARO) heb ik niet meegemaakt. Door corona kon dat niet meer. Het is een goed idee om dat wel weer te doen." Dikke rapporten zeggen studenten niet zoveel. "De panelgesprekken moeten jullie zeker mee doorgaan. Zo kunnen studenten blijven aangeven hoe ze erover denken en wat ze missen."

Wat vond je van de onderwerpen in de kwaliteitsagenda?

Over de relatie met de arbeidsmarkt: "Wat ik belangrijk vind, is zekerheid. Eerst wilde ik baanzekerheid zeggen, maar het is eigenlijk bestaanszekerheid. Eten kunnen kopen, kunnen betalen wat ik nodig heb, dat het goed gaat met de wereld: met het klimaat en met de wereldpolitiek. Ik vind het belangrijk dat we iets leren waar we ons brood mee kunnen verdienen."

Zijn tweede stage heeft Bram in Berlijn gevolgd. "Internationalisering vind ik goed passen bij Cibap. Er is veel belangstelling voor, weet ik van andere studenten. Het is fijn dat het met de Erasmusgelden ook betaalbaar is. Of ik de internationale hubs ken die Cibap heeft georganiseerd? Berlijn heeft geen hub, maar ik weet dat ze er wel zijn, want ik heb gehoord dat je alleen daar een examen in het buitenland mag doen."

Volgens mij wordt dat volgend jaar anders geregeld en kun je overal een praktijkopdracht maken' (binnen een portfolio-examen, red).

"Of ik excellentie belangrijk vind? Ja, in de zin van dat je als student de kans krijgt om zelf richting te bepalen. Dat kan tegenwoordig met keuzedelen." Bram noemt het keuzedeel Voorbereiding hbo als voorbeeld en plaatst gelijk een kanttekening die ook uit de panelgesprekken naar voren komt: meer theorie graag. "Niet alles door onszelf laten uitzoeken, maar ons meer meenemen in bijvoorbeeld een kunststroming. We kunnen alles opzoeken via google en zelfs ChatGPT een complete opdracht laten uitvoeren. Maar daar gaat het niet om, we willen op school informatie krijgen, zodat we dit kunnen toepassen in een eigen ontwerp."

Bram noemt het woord eigendom: hoe kan iets echt je eigen ontwerp worden en hoe kun je eigenaar zijn van je eigen studie. Daarom vindt hij een eigen identiteit ontwikkelen, keuzevrijheid en eigenaarschap belangrijk voor een volgende kwaliteitsagenda.

1 Creative Works

(Voorheen Cibap Top 100)

AMBITIE

Bouwen aan een inspirerend en doeltreffend netwerk.

REALISATIE

Creative Works is de eerste regionale branchevereniging in Nederland voor de creatieve sector. Verdeeld over de pijlers: creative culture, creative technology en creative customers (MKB) zijn hierin 169 beroepen vertegenwoordigd. Creative Works is mede door Cibap opgericht in 2019 en kent een gestage groei van leden, niet in de laatste plaats door de support van de MKB-regio. Voor Cibap en Cibap studenten is dit een waardevol netwerk. Daarnaast vormt Creative Works voor Cibap, maar ook voor de creatieve opleidingen van Deltion en Landstede, een professionele achterban die het mogelijk maakt makkelijk met ondernemers te schakelen over arbeidsmarkt vraagstukken, stages en projecten. Ook is het een waardevolle bron van informatie als het erom gaat zicht te krijgen op de behoefte aan bij- en omscholing.

Net als Creative Works speelt Cibap een leidende rol in de sectortafel Creatieve industrie van de Human Capital Agenda regio Zwolle. Zo werken we aan de opbouw van het juiste ecosysteem voor de creatieve industrie voor onze studenten en medewerkers. Bij de start van het studiejaar 2022/2023 heeft een groep medewerkers een bezoek gebracht aan Creative Works om de samenwerkingsmogelijkheden verder te verkennen. In 2023 zetten we samen met Creative Works in op het creëren van een speciaal lidmaatschap van Creative Works voor studenten en afgestudeerden van creatieve opleidingen in het Zwolse. Tot slot is Creative Works als vertegenwoordiger van de creatieve industrie een belangrijke partner in het voornemen van Cibap om huisvesting te realiseren in de Spoorzone, het nieuwe creatieve en innovatieve maakdistrict dat de gemeente Zwolle samen met de NS ontwikkelt in het stationsgebied.

Contacten leggen en netwerken, al tijdens de opleiding. Slim!

Netwerken werkt.

Cibap Student:
Max Hielckert,
opleiding
Mediavormgever,
fase 3

Cibap Business Support
en Relatiebeheer:
Minze Leistra

“Voor ons geldt altijd: hoe wordt de student hier beter van? Dáárom bouwen wij aan onze netwerken.”

Minze

De wil om samen te werken is sterk in de regio Zwolle. Dat gegeven is een mooie kans voor Cibap én voor onze studenten. Samenwerken en netwerken staan binnen ons onderwijs dan ook hoog op de (kwaliteits)agenda. Zo zijn we verbonden aan Perron038, dé plek voor de innovatieve maakindustrie in de regio. Student Max deed er een tof project.

‘We willen studenten van Windesheim laten weten dat Perron038 een prachtige plek is om stage te lopen of af te studeren, help ons dat te vertellen’. Het was de vraag die Max met een groep medestudenten mocht beantwoorden. Dat werd een project: samen maakten ze een wervingsvideo om studenten op die manier enthousiast te maken. “We kregen alle vrijheid om iets tofs te maken”, vertelt Max. “Dat was fijn, want we zijn zelf ook studenten dus snappen we wat aanslaat. Natuurlijk komt er heel wat kijken bij zo’n project.

In contact en in de lead

Max zit inmiddels in fase 3 van zijn opleiding. Hij heeft zelf ook al eens stage gelopen; de werkpraktijk was voor hem dus niet onbekend, maar een project oppakken zoals met Perron038 is ‘next level’. “Tijdens je stage krijg je opdrachten en krijg je vaak vanaf de zijlijn mee wat het bedrijf bespreekt en regelt met de klant. Bij dit project waren we zelf in de lead; we deden alles. Klantcontact, keuzes maken, beslissingen nemen, samenwerken, planning. Het voelt alsof je je eigen bedrijf runt, met alle verantwoordelijkheden die daarbij horen. En het mooie is: door een project als dit bouwen we al tijdens de opleiding aan een netwerk. Superslim!”

Verbinden en samenwerken

Naast het opdoen van praktijkervaring is juist ook dát een belangrijk aspect, aldus Minze Leistra. “Met deze projecten maken we dankbaar en slim gebruik van onze netwerken; we openen ze voor de studenten. Zo werken ze voor echte opdrachtgevers, bouwen ze aan een waardevol portfolio én aan een eigen netwerk. Als Cibap verbinden we ons zo echt aan de stad en regio, aan ondernemers en concrete vraagstukken. Het is win-win-win.”

Max vult aan: “Het gaat om de connecties tussen kennis, vaardigen en ideeën. Als student vormgeving heb ik bijvoorbeeld niet de kennis om die technische hoogstandjes uit te voeren, maar ik heb wél ideeën voor toepassingen van de technieken die bij een innovatieplek zoals Perron038 worden ontwikkeld. Dat is natuurlijk ook waar het om draait bij creativiteit: samenwerken, met elkaar iets sterks en moois neerzetten.”

Contacten leggen en netwerken is nu niet spannend meer. Er is geen drempel. Dat is een fijne vaardigheid voor de toekomst.

Max

2 Accountmanagers

AMBITIE

Onze accountmanagers zijn afkomstig uit de BPV-organisatie.

Vanuit deze rol hebben zij rechtstreeks verbinding met onze stagebedrijven.

REALISATIE

In het onderwijsmodel Cibap PRO 2025 ligt besloten dat de BPV-organisatie zo wordt ingericht dat de BPV-begeleiders niet langer functioneel vanuit een BPV-bureau worden aangestuurd, maar onderdeel zijn van het docententeam van de opleiding. De BPV-begeleiding is daarmee goed geborgd in de docententeams. Daardoor ontstaat er een maximale wisselwerking tussen onderwijs op school en tijdens de BPV.

Sinds 2022 kent Cibap een Onderwijs Service Centrum. Business Support is daar een onderdeel van: twee relatiebeheerders ondersteunen de opleidingsteams op het gebied van relatiebeheer, internationalisering, en projecten. Zij ondersteunen tevens het accountmanagement voor Cibap Next, ons LLO-team. Ze zijn aanspreekpunten voor externen, onderhouden contact met relevante bedrijven, zorgen voor verbinding bij onderwijsteams en clusters, zoeken stageplaatsen bij tekorten of voor nieuwe opleidingen en ondersteunen Cibap Next bij het ophalen van de vraag.

Voor het onderwijs bieden de relatiemanagers direct toegevoegde waarde voor de studenten. Uit hun netwerken halen ze veel opdrachten op voor ons PRO-onderwijs (Praktijk Realistisch Onderwijs). Door de echte opdrachten die ze binnenhalen en maken met de onderwijsteams werken onze studenten veelvuldig aan realistische opdrachten. Dat werkt motiverend, zorgt voor verantwoordelijkheid en levert realistische portfolio's op.

De implementatie van de BPV-module van Eduarte en het daaraan gekoppelde BPV-dashboard zorgde en zorgt voor de kwaliteitsbewaking van onze stages. In de jaren dat corona de samenleving in zijn greep had, hebben we dankzij de bereidwilligheid van het bedrijfsleven nagenoeg al onze studenten op erkende stageplaatsen weten te plaatsen.

Stage en werken bij Auping

Cibap alumni:
Iris Rap, Jasmijn Alles
en Jarne Draaijer

Cibap BPV-student:
Gauri Kelderman

3 Cibap Alumni

AMBITIE

Menskracht inzetten voor deskresearch en benadering alumni.

Online platform voor alumni ontwerpen en bouwen.

REALISATIE

Sinds 2019 hebben we extra effort gestoken in het verkrijgen aan een volwaardig bestand van alumni, beheerd in een professioneel content management systeem. Vervolgens hebben we deze alumni nauw betrokken bij het aanbod dat we hebben ontwikkeld voor Cibap Next: het waren de alumni die bijvoorbeeld korte effectieve opleidingen hebben bepleit, met opleidingen op het gebied van de Adobe software en SketchUp PRO als resultaat.

De organisatie Creative Youngpreneurs is in 2020 in bedrijf gekomen. Dit is een community van ondernemende alumni. Zij worden ondersteund om vanuit Cibap de eerste stappen in het ondernemerschap of een freelance praktijk te zetten: met coaching, workshops en doordat ze tegen een schappelijke vergoeding gebruik kunnen maken van een flexwerkplek bij Dwarz (binnenstad Zwolle). De gemeente ondersteunt dit met een subsidie voor de huisvesting in het binnenstadspand. In 2022 zijn we gestart met het scouten van Cibapstudenten die al tijdens hun studie een bedrijfje gestart zijn. Hiervoor is een begeleidingsprogramma ontwikkeld. In 2023 worden de verschillende onderdelen van dit programma (workshops, focuslessen, individuele begeleiding en coaching, flexBPV, TOR-regeling) verder uitgewerkt en opgenomen binnen de onderwijsprogrammering van verschillende opleidingen.

Tijdens corona hebben we het alumni-netwerk actief benaderd bij vacatures voor 'opweghulpers': mensen veelal zonder lesbevoegdheid, maar met kennis van en ervaring met Cibap en het werkveld, die de reguliere docenten ondersteunden tijdens de lessen die deels online en deels op school werden gehouden. Ze vervulden hiermee een belangrijke en motiverende rol voor de huidige studenten. De alumni in kwestie zelf werden hiermee zelf ook op weg geholpen als ze door de lockdown zonder werk of zonder opdrachten kwamen, waardoor het mes aan twee kanten sneed.

Uit het alumni-onderzoek dat we onder afgestudeerden in de coronaperiode hebben gehouden bleek overigens dat onze alumni voor het grootste gedeelte werk hadden of in een vervolgstudie actief waren. Het meest recente alumni-onderzoek (januari 2023) leverde een respons op van 31,5% (benchmark 9.7%). Voor ons een teken dat veel alumni zich verbonden voelen met Cibap.

Een relatie die rust geeft én werkt.

Auping is een familiebedrijf dat 130 jaar bestaat en naam heeft gemaakt op het gebied van bedden en slapen. Een Auping is maatwerk, handwerk en vakwerk, stelt Auping op de website. Ze gaan ook niet over een nacht ijs als het om stagiaires gaat: voor goede en gemotiveerde studenten is er plaats.

Veelzijdig voor een vormgever

Jasmijn Alles is brand stylist bij Auping en oud student van Cibap: "We dompelen de Cibap studenten als het ware onder in ons merk. We geloven dat een uitgeruste wereld, een mooiere wereld is, met meer liefde, rust en aandacht. Dit zie je terug in alles wat Auping doet. Want alles wat we doen, doen we 'met liefde.'"

Het belang van de praktijk

Martinus van der Zee, BPV-begeleider en clustercoördinator voor de BPV-organisatie kent Iris Rap als oud student, maar nu vooral als lid van de expertgroep voor Ruimtelijk Vormgever. "We zijn blij met de rol van Iris. Samen met andere bedrijven denkt ze vanuit de praktijk mee met het curriculum van de opleiding." Naast het bespreken van projectboeken en leerlijnen kijkt de expertgroep naar werk van studenten om te bepalen of de studenten het juiste vakniveau hebben.

De relatie Auping - Cibap

Daar is Jasmijn kort over: "Bij Auping zijn op dit moment vier oud Cibap studenten in dienst. Dit geeft wel aan hoe de opleiding en het merk aansluiting vinden."

Vooraan **Jasmijn Alles** (afgestudeerd in 2001), rechts **Iris Rap**, (afgestudeerd in 2013) en **Jarne Draaijer**, (afgestudeerd in 2014). Links **Gauri Kelderman**, tweedejaars student ICBD en stagiaire bij Auping

I Opleiden voor arbeidsmarkt van de toekomst

4 Vertaling naar leerlijnen

AMBITIE

Investeren in monitoren, beschrijven en presenteren van ontwikkelingen en behoeften.

Analyseren van de arbeidsmarkt, beschrijven effecten arbeidsmarktontwikkelingen op het onderwijs.

Vertalen van de ontwikkelingen naar de leerlijnen.

REALISATIE

Bij Cibap zorgen we er op verschillende manieren voor dat we de ontwikkelingen in ons beroepenveld en op de arbeidsmarkt monitoren. Dit heeft voortdurend invloed op ons onderwijs en de ontwikkeling daarvan.

In 2019 is voor elke opleiding door meesterdocenten een leerlijn ontwikkeld waarbij de Cibap kerncompetenties Vakmanschap, Omgevingsbewustzijn, Creativiteit & Vormgeving, Communicatie en Ondernemendheid nadrukkelijk een plek kregen als aanvulling op de verschillende kwalificatiedossiers. Met de keuze om te gaan werken met leeruitkomsten (PRO2025) worden de kerncompetenties integraal onderdeel van de leeruitkomsten.

In 2020 (De toekomst maak je nu) en in 2021 (Het nieuwe buitengewoon) hebben dezelfde meesterdocenten in opdracht van het College van Bestuur een trendrapport geschreven. De aanbevelingen t.a.v. de ontwikkeling van het opleidingsportfolio zijn meegenomen in de ontwikkeling van nieuwe opleidingsroutes. Een voorbeeld daarvan is de leerroute Social Design die in september 2023 start.

Via onze nauwe relatie met Creative Works (zie ook onder 1) houden we in de regio de vinger aan de pols wat betreft de arbeidsmarktontwikkelingen en de behoeftes van de branche.

Tijdens de looptijd van de kwaliteitsagenda is de rol van de meesterdocenten gewijzigd. Naast hen kwamen er taakhouders onderwijs in alle opleidingsteams. Zij zijn verantwoordelijk gemaakt voor de curriculumontwikkeling en continue actualisatie en zorgen voor de vertaling naar de praktijkrealistische studentenprojecten in het onderwijs. Bij deze projecten is waar het enigszins kan een opdrachtgever of vertegenwoordiger vanuit het beroepenveld betrokken. Met de komst van keuzedelen en focuslessen hebben de opleidingsteams ruime mogelijkheden om snel in te spelen op nieuwe/gewijzigde behoeften.

5 Ontwerpfabriek, Tref- en kruispunt voor de creatieve industrie

AMBITIE

Naast Material District een tweede ruimte inrichten met producten van een aantal gerenommeerde bedrijven op het gebied van (interieur)materialen.

Afspraken over up to date houden van de collectie.

Lezingen en workshops houden.

REALISATIE

Het inrichten van de ontwerpfabriek als 'tref- en kruispunt voor de creatieve industrie', waarbij mensen elkaar live treffen is vertraagd opgestart als gevolg van de corona-crisis. Begin 2022 is een projectteam met vier deelnemers vanuit Cibap en ondersteuning van een externe projectleider aangesteld met de opdracht zoveel mogelijk van de doelstellingen alsnog in 2022 te realiseren. De opdracht van het College van Bestuur luidde als volgt:

- 1 Hoe kunnen we de Ontwerpfabriek (inclusief Materia, Library en Playground) duurzaam integreren in het onderwijs, gedacht vanuit de Creatieve industrie en creatieve technologie in een lab-achtige setting. Dit zodanig dat studenten de faciliteiten van de Ontwerpfabriek zelfstandig kunnen toepassen in hun ontwikkeling, innovatie, ontwerpen en ideeën.
- 2 Hoe zetten we een duurzame, actuele, direct toepasbare materialenbibliotheek voor de studenten van Cibap neer, waarbij voor de meest gangbare materialen binnen Cibap gewerkt kan worden met duurzame alternatieven. Studenten moeten eenvoudig inzicht hebben in de kenmerken van de alternatieven en zo de juiste materialen kunnen kiezen. Deze materialen zijn in samples te ervaren en ook direct voor hun werk toe te passen door de studenten.
- 3 Hoe organiseren we rond de Ontwerpfabriek een learning community m.b.t. nieuwe technologie, duurzaamheid en nieuwe materialen, die zowel voor onze interne doelgroepen als voor externe professionals en bedrijvenpartners interessant is.

Voor alle drie de bovenstaande onderdelen geldt dat het niet alleen gaat om de initiële ontwikkeling, maar om het duurzaam neerzetten van het geheel, zodat het ook na afloop van het project een regulier onderdeel van ons onderwijs vormt.

In de eindrapportage van januari 2023 bleek dat de doelstellingen in praktische zin gerealiseerd zijn.

De materialenbibliotheek is helemaal vervangen en studenten en partners kunnen bij ieder materiaal ook achtergrondinformatie ophalen over onder andere duurzaamheid (materia.cibap.nl). Het onderwijs is steeds meer ingericht om studenten gebruik te laten maken van de faciliteiten van de Ontwerpfabriek. De opleidingsteams zijn vanaf de start meegenomen, zodat de toegevoegde waarde van de Ontwerpfabriek maximaal bekend is. Op 9 januari 2023 was de feestelijke opening. Een communicatiecampagne met video's en nieuwsberichten moet zorgen voor rendement in de komende jaren.

Duurzaamheid speelt een hoofdrol: in de materialen én in de inrichting van onze Woonadvieswinkel.

Cibap Student:
Celia Wemmers,
opleiding Creatief
Vakman, fase 4

Cibap docent:
Giny Torenbosch,
opleiding Ruimtelijk
Vormgever

Ontwerpfabriek

Materialen,

mogelijkheden en inspiratie: onmisbaar voor elke vormgever

**Ontdekken en onderzoeken, zien en voelen. Bij creatief praktijk-
onderwijs moet en wil je natuurlijk alles weten van de materialen van
vandaag en morgen. Met de Ontwerpfabriek, de Woonadvieswinkel
en materialenlab Materia hebben Cibap-studenten alles in handen:
materialen én mogelijkheden.**

"In het verleden lieten stagebedrijven nog wel eens weten dat studenten zo'n beperkte materiaalkennis hebben", vertelt docent Giny. "Daarom wilden we basismaterialen, merken, collecties en leveranciers onze school binnenhalen. Met Materia en de Woonadvieswinkel raken studenten nu vertrouwd met alles waar ze nu en later mee werken. Daarbij speelt het thema duurzaamheid natuurlijk een grote rol; een onmisbaar uitgangspunt voor de vormgever van de toekomst."

Kennis en inspiratie

De Woonadvieswinkel is precies wat het zegt: hier is alles voor handen waar studenten tijdens stages mee in aanraking komen. "Materialen, producten, leveranciers, we maken er kennis mee al voordat we op stage gaan", vertelt Celia. "Het inspireert ook enorm. Als studenten merken we dat het heel fijn werkt, het geeft een heel ander beeld dan wat je op internet opzoekt en ziet. We komen vaak terug in de Woonadvieswinkel om materialen te bekijken en voelen."

Leren en experimenteren

Materia biedt weer andere mogelijkheden. Hier liggen basismaterialen die uitnodigen tot onderzoeken en experimenteren. "Dat is natuurlijk wat je wilt als vormgever, bekijken wat je met materialen kunt maken en doen" aldus Celia. "Zelf heb ik hier bijvoorbeeld vissenhuiden geprepareerd en geloid, deze heb ik vervolgens op Urker kraplappen genaaid. Dat is een nieuw materiaal verwerkt op een nieuwe manier. Je raakt geïnspireerd door dit soort omgevingen, dat hebben we écht nodig binnen onze opleiding. Fijn dat we dat hebben!"

"We komen vaak
in Materia en de
Woonadvieswinkel
om materialen
te bekijken
en voelen." Celia

6 Cibap in Company Het bedrijfsleven naar binnen

AMBITIE

Inzet van professionals bij elk CIC-project.

REALISATIE

Het concept Cibap In Company (CIC) stond in de steigers bij de start van de kwaliteitsagenda in 2018. De bedoeling van CIC is om in een multidisciplinaire opdracht studenten van verschillende opleidingen te laten samenwerken. Iedere student die een niveau 4 opleiding afsluit, doet een multidisciplinaire opdracht in het laatste jaar van de opleiding. Daarmee leert de student samenwerken met andere disciplines, daarbij aangestuurd door een externe opdrachtgever. In de loop van 2021 bleek dat het CIC-concept vooral werkt voor studenten die na afstuderen willen gaan werken bij een bedrijf of hun eigen onderneming willen beginnen. Daarom is voor studenten die daar niet op inzetten maar die gelijk na hun diploma een vervolgstudie gaan doen de opzet aangepast. Net als bij de Ontwerpfabriek is bij Cibap in Company duurzaamheid als belangrijk thema toegevoegd. In coronatijd is bij de studenten benadrukt dat ze in plaats van werken aan een gegeven opdracht ook voor een eigen opdracht expertise van buiten mochten halen, ook als hier kosten aan verbonden waren.

De relatiebeheerders van Business Support (zie punt 2) vormen de schakel in de aansluiting tussen school en bedrijven, ook als het gaat om projecten uit het werkveld die door studenten in het kader van CIC kunnen worden uitgevoerd. Binnen de strategie voor Cibap 2025 wordt de rol van CIC geborgd door middel van het project Multidisciplinair samenwerken. Hiervoor is het projectplan geschreven, dat wordt geïmplementeerd in schooljaar 2022-2023.

“We kregen de ruimte om dit te doen als studenten, om onze eigen ideeën te onderzoeken en uit te voeren. Dat vind ik zó vet!”

Studenten Sophie Edzes, Emily van den Brink, Thom Bergsma met docent Boaz van Tongeren

“Het leek alsof we al in een professioneel team werkten. Zoals het later ook zal zijn.”

Cibap in Company

Over netwerken, samenwerken en een groene podcast

Cibap alumni:
Sophie Edzes,
Emily van den Brink,
Thom Bergsma

Cibap CiC-coördinator
en docent:
Boaz van Tongeren

Verdiepen, verbreden en je zo voorbereiden op de volgende stap in je carrière. Het is de focus van onze vierde fase studenten. Cibap in Company (CiC) helpt ze daarbij praktisch op weg: verbinding met de buitenwereld, netwerken, samenwerken. Dit alles komt ook samen in het project dat de voormalig Cibap studenten met elkaar oppakten: het maken van een podcast over duurzaamheid.

Andere werkwijzen ontdekken en samenwerken met andere disciplines. Het is de gedachte achter CiC. “En het is ook precies wat er gebeurt wanneer je een podcast maakt”, vertelt Boaz van Tongeren, CiC-coördinator en docent. “Bij samenwerken aan zo’n opdracht komt veel kijken: doelen bepalen, concept, creatie, promotie, contacten leggen, interviews afnemen. En ook nog eens verdieping in het thema duurzaamheid. Een multidisciplinaire, leerzame totaalervaring waarbij ook nog eens een product wordt opgeleverd voor het werkveld – precies wat de opdracht is.”

Alles en meer

Het Groene Kwartiertje met Student en een Biertje heet de podcast voluit. “Een mond vol inderdaad, het is dan ook een veelomvattend project”, aldus Sophie. “Het is meer dan alleen praten achter een microfoon. Het vraagt voorbereiding, zoals onderzoek, enquêtes onder studenten – wat is de kennis over duurzaamheid. Verdere verdieping in het onderwerp, onder andere door in gesprek te gaan met externe deskundigen. En ook promotie, vormgeving, netwerken, contacten leggen met andere makers, creatieven, influencers, alles.”

Thom vult aan: “We moesten bijvoorbeeld ook uitzoeken hoe je überhaupt een podcast maakt, hoe je publiceert op kanalen zoals Spotify, welke studio kunnen we gebruiken, techniek, noem maar op. Daarvoor gingen we contacten en verbindingen aan buiten het Cibap. We moeten het natuurlijk zelf doen, maar het is mooi dat Cibap die lijntjes met partijen in de regio heeft.”

Doen is verschil maken

Onderzoek, probleemstelling, productontwikkeling, marktverkenning, netwerken, het maakproces; het project was ronduit leerzaam, aldus de studenten. “Het was voor mij ook een eye-opener”, aldus Emily. “Er is een wereld die duurzamer gemaakt moet en kan worden, door wat we hebben neergezet met dit project zien we dat er haalbare mogelijkheden zijn. Wat ik vooral ook heb ingezien, is dat je grote dingen kunt maken; je kunt verschil maken door projecten én samenwerkingen aan te gaan.”

7 Vervolg verbeterplan BPV

AMBITIE

Meer aandacht voor stagevoorbereiding tijdens lessen omgevingsbewustzijn.

Inzet consultant voor optimaal inzetten tool binnen Eduarte.

REALISATIE

De extra aandacht voor stagevoorbereiding is in 2021 opnieuw gefocust op de studenten die in het eerste leerjaar hun stage voor het tweede leerjaar moeten voorbereiden.

De BPV-tool binnen Eduarte is na een pilot in 2022 bij alle opleidingsteams geïmplementeerd. Daarmee is het voor studenten en voor het onderwijsteam veel beter te volgen hoever het staat met het vinden van een stageplaats. Ook is de administratieve afhandeling efficiënter: denk aan het automatisch genereren van een praktijkleerovereenkomst. Het BPV-dashboard zorgt ervoor dat de voortgang realtime kan worden gevolgd.

De opgestelde prestatie-indicatoren laten over de jaren een verbetering zien als het gaat om de matching: van de praktijkleiders was begin 2020 64% tevreden over de voorbereiding van de student, eind 2022 was dit verbeterd naar 78%. Bij de studenten was 65% tevreden begin 2020, eind 2022 was dit 70,6%.

Liam Bergsma
student Hout & design

SPOT ON

Reduced Chair

Guus ter Horst
Graduate 2022

Wat maakt een stoel een stoel. Dat was het idee achter het concept. Guus heeft zijn inspiratie uit de kunststroming dadaïsme gehaald. Hieruit is het idee ontstaan om de grens van een stoel op te zoeken. Moet een stoel een rugleuning hebben? Moet er een zitvlak zijn? De kenmerken en eigenschappen van een stoel verminderen. Reduced. Dit is toegepast door behulp van 3D-printen minder materiaal te gebruiken.

SPOT ON

ONO

Marieke Huizenga
en Kjeld Ligtvoet
Graduates 2022

Als jonge ontwerpers dragen we wat Marieke en Kjeld betreft een duidelijke verantwoordelijkheid als het gaat over 'het redden van de Aarde'. Deze zorg is de basis van ONO (kort voor 'Oh no, we fucked up'). Met ONO verkennen ze de mogelijkheden rondom speculatief design, waarbij we ons proberen in te beelden hoe het zou zijn om te ontwerpen zonder de huidige beperkingen van technologie, cultuur en politiek. Het idee is om ruimtes voor discussie en debat te creëren en de verbeelding van mensen te inspireren en aan te moedigen.

8 Leven lang ontwikkelen

AMBITIE

In kaart brengen ontwikkelbehoefte alumni.

Verkennen markt- en ontwikkelbehoefte bedrijfsleven regio Zwolle.

Ontwikkelen bijscholingsprogramma's.

REALISATIE

Cibap Next cibapnext.nl, ons LLO-team, werd gelanceerd in 2020. In de jaren dat corona heerste is door Cibap Next gewerkt aan een aanbod, dat vooral online kon worden afgenomen en zijn scholingsbehoeftes verkend. Zoals eerder vermeld zijn onder andere alumni – maar ook veel breder het bedrijfsleven – betrokken bij de totstandkoming van het aanbod. Dat heeft geresulteerd in een aanbod van ruim dertig cursussen, workshops en masterclasses, met een focus op MKB en ZZP'ers. Vanaf september 2022 zien we dat (na corona) het aantal inschrijvingen op dit scholingsaanbod gestaag toeneemt en verheugen we ons in de groei hiervan.

Cibap participeert actief in de HCA-sectortafels. In de afgelopen jaren is via deze tafels actief de behoefte aan bij- en nascholing in verschillende arbeidsmarktsectoren opgehaald. De sectortafels hebben op basis daarvan een scholingsaanbod ontworpen. Er wordt gestuurd op bij- en nascholing in tekortsectoren en op het begeleiden naar werk van werkzoekenden. Cibap Next is een van de verzorgers van een deel van dit aanbod.

Met de collega mbo-scholen in de Zwolse regio (MBO4 als onderdeel van de Zwolse 8) is contact waar zinvol: activiteiten worden op elkaar afgestemd. In het najaar van 2021 is een campagne gerealiseerd "werkelijk leren", waarmee in gezamenlijkheid de intensieve samenwerking tussen het onderwijs en het regionale bedrijfsleven in beeld wordt gebracht.

9 Internationalisering

AMBITIE

Uitbreiden aantal buitenlandstages en stagebedrijven in het buitenland.
Centrale hubs in het buitenland.
Aanpassen curriculum.

REALISATIE

We hebben hubs in Spanje (twee locaties) en Duitsland én contacten voor de oprichting van een hub in Italië.

In maart 2021 heeft Cibap de Erasmus accreditatie ontvangen voor het Erasmusplus programma 2021-2027. De accreditatie maakt het makkelijker budgetten voor internationale activiteiten te verkrijgen.

In 2022 hebben 240 studenten meegedaan aan internationale excursies naar Kopenhagen, Barcelona, Milaan en Berlijn.

Zowel in 2020 als in 2021 hebben we een Cibap Grand Tour georganiseerd. Tijdens deze Grand Tour nemen meerdere internationale scholen online deel aan een projectweek, in samenwerking met onze Cibap-studenten. Cibap organiseert deze Grand Tour en nodigt scholen vanuit heel Europa (Duitsland, Spanje, Finland, Kroatië, Slovenië) uit om te participeren aan internationale projecten van echte opdrachtgevers.

Studenten leven, leren en werken in een *interculturele samenleving* en *internationale arbeidsmarkt*.

Het is daarom belangrijk dat ze internationale competenties ontwikkelen.

Cibap Student:
Norah Keuter,
opleiding ICBD

Cibap docent
en BPV-begeleider:
Martijn Schuurman

Internationalisering

“Er is niets waar je meer van leert dan van reizen.”

Zwolle, Barcelona, Zwolle. Norah vertrok september '22 en kwam januari '23 terug. Vijf maanden internationale stage brachten haar veel. Nieuwe inzichten in ontwerp en vormgeving, maar ook in een andere zakelijke cultuur en omgangsvormen. “Internationalisering hoort gewoon bij het onderwijs van vandaag”, aldus Norah.

Internationalisering in het onderwijs is enorm belangrijk, weet ook Martijn. Als BPV-begeleider ziet hij studenten groeien door internationale stages. “We zijn tegenwoordig allemaal wereldburger, dat zien we bij het Cibap ook zo en dat zie terug in ons onderwijs. We zijn bijvoorbeeld een geaccrediteerde school, richten onze OMGB-lessen ook internationaal in én we stimuleren studenten buitenlandse excursies en stages te volgen.”

Zelf ontdekken en doen

Cibap studenten gaan alle kanten op: van interieurbouwers op Malta tot vormgevers in Barcelona. Zo ook Norah: “Ik heb de contacten met Funky Fat Foods in Barcelona zelf gelegd. Ik kwam het bedrijf tegen op Instagram, ging naar de website en stuurde een mailtje. Het was een erkend leerbedrijf, dus ik wist dat het goed zat. Ik had het natuurlijk via stagemarkt.nl kunnen doen, maar waarom niet zelf het initiatief nemen, dacht ik.” Martijn voegt toe: “Dat is natuurlijk dé houding. Studenten die het zo zien en doen, die komen er. En dat blijkt: Norah heeft haar stage geweldig ingevuld en afgerond.”

Het vormt je

Norah geeft eerlijk toe: “Natuurlijk doe je zo’n buitenlandstage ook voor de fun, het is gewoon superleuk om daar een tijdje te zitten. Het mooiste is dat je ook echt andere dingen leert: nieuwe perspectieven in ontwerpen, aspecten van een andere cultuur. En het vormt je, je leert over mensen én over jezelf. Je bent aangewezen op jezelf, je bent verantwoordelijk voor jezelf, je komt jezelf soms even tegen. En ik woonde voor het eerst op mezelf. Allemaal enorm leerzaam. Zeker ook voor je professionele toekomst.”

“Buitenlandse stages laten je zien dat er meer is
én kan. Meer mogelijkheden, meer kansen,
meer van alles.” Norah

Rémon Westendorp
Cibap alumnus

10 Virtual Classrooms

AMBITIE

Research en ervaring opdoen m.b.t gebruik, toepassing en mogelijkheden virtual classrooms.

REALISATIE

Corona heeft een flinke impuls gegeven aan het nadenken over virtual classrooms en in het verlengde daarvan aan de ontwikkeling van blended learning: het ondersteunen van ons onderwijs door middel van leertechnologie.

In 2022 heeft een projectgroep onder leiding van een extern deskundige een visie op blended learning geschreven. Bij het opstellen van de visie stond de volgende vraag centraal: hoe kan Cibap haar onderwijs in een zodanige blend aanbieden dat onze studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen?

Het antwoord ligt besloten in de mix van componenten waarmee onderwijs wordt ontworpen: leermiddelen, interactie, locaties, werkvormen, studieritme en tempo, begeleiding, assessment. Elk van deze componenten kan ondersteund en verrijkt worden met leertechnologie. De projectgroep stelde vast dat groot deel van de 'Cibap mix' van bovengenoemde componenten is geadresseerd in de onderwijsontwikkeling zoals we die vormgeven in Cibap PRO 2025. Daarmee is onze visie op blended learning onderdeel geworden van onze onderwijsontwikkeling.

De onderwijsteams worden door de projectgroep op systematische en speelse wijze (bijvoorbeeld d.m.v. het golfspel) meegenomen in de mogelijkheden die het blended ontwerpen van onderwijs biedt. Dit proces is gestart in 2022 en zal regulier onderdeel an het ontwikkelen van ons onderwijs blijven.

Blended onderwijs

“Blended leren biedt mogelijkheden, en daar gaat het immers om in onderwijs.”

Cibap Student:
Amber Koppejan
en Lara Iking (beide
Ruimtelijk vormgever)

Cibap docent
en studietoestel:
Simone Heij

Een combinatie van offline en online leren. Het is misschien wel de allerkortste omschrijving van Blended leren. Maar het is natuurlijk meer dan een kwestie van on- of offline, zeker op het Cibap. Blended creatief onderwijs, dat gaat een stapje verder. Zo weten ook studenten Amber en Lara.

Blended leren stond uiteraard al hoog op de Cibap-agenda, maar kreeg een stevige impuls en versnelling toen ‘het virus’ begin 2020 de kop op stak. Ineens was het studenten thuis, lessen via Teams. “Dat was wel even wennen, want je bent ineens niet meer op school, maar het was ook eigenlijk heel snel normaal”, vertelt Lara. “We zitten natuurlijk al heel veel online, met social media en zo. Ik vind het goed dat deze combinatie van leren nu wordt gebruikt.”

Nooit wat missen

“Fysieke lessen vind ik eerlijk gezegd fijner”, vertelt Amber. “Je zit in een klas, je bent letterlijk bij de les. Ik voel me veel vrijer in het stellen van vragen en je kunt bijvoorbeeld elkaars werk beter bekijken. Maar online heeft ook zéker voordelen. Er ontstaan nieuwe vormen van lessen en leren: docenten maken stap voor stap tutorials en PowerPoints, die kun je bekijken wanneer je het nodig hebt. En je kunt leren en werken op je eigen tempo.” Lara vult aan: “En er zijn screen recordings van lessen die je later terug kunt kijken. Je hebt een naslagwerk, en je hoeft zo eigenlijk nooit meer wat te missen.”

Afwisseling en mogelijkheden

“Met Blended leren willen we aansluiten op de behoeften en belevingswereld van de student van vandaag”, vertelt Simone Heij. “Dat vraagt om nieuwe manieren van lesgeven, om werken met online programma’s en apps en om anders denken en doen. We werken bijvoorbeeld met Kahoot!, Mentimeter en Padlet. Daarnaast is veel lesmateriaal online te vinden; studenten kunnen vinden wat ze nodig hebben, zo blijven ze aangesloten. Blended leren gaat over hybride lessen, nieuwe middelen en andere vormen. Het biedt mogelijkheden, daar gaat het immers om in onderwijs.”

“Ik heb al m’n werk nu digitaal. Zo heb ik een mooi online portfolio.” Lara

“Met Blended leren willen we aansluiten op de behoeften en belevingswereld van de student van vandaag.

Simone

“Samen in de klas zitten motiveert me meer. Maar online alles terug kunnen vinden en kijken, dat is zó handig!” Amber

11 Tweektalig Onderwijs

AMBITIE

Implementatie
tweektalig onderwijs.

REALISATIE

Tweektalig onderwijs (TTO) concentreert zich bij Cibap op de opleiding International Creative Business Developer en op het excellentieprogramma dat toeleidt naar de bachelor Visual Communication van de University of Northampton. TTO wordt vanaf 2017 aangeboden. Sindsdien is de behoefte aan TTO en internationale trajecten toegenomen, en daarmee ook de vraag naar uitbreiding van het TTO-beleid bij Cibap. Daartoe is in 2022 is gestart met de aanvraag voor een Nuffic-accreditatie. Heeft een instelling een accreditatie van het Nuffic, dan is er niet alleen aandacht voor taalbeheersing, maar ook voor wereldburgerschap, internationale oriëntatie en persoonsontwikkeling. Deze drie pijlers sluiten goed aan bij het onderwijs van Cibap. De erkenning wordt voorbereid voor de opleiding International Creative Business Developer alsmede de TTO klassen van de opleiding Ruimtelijk vormgever.

In 2023 is er een tussentijdse rapportage door Nuffic gepland, de finale goedkeuring wordt verwacht voor schooljaar 2024-2025.

“Spreek je goed Engels dan heb je gewoon meer keuze en kansen.”

“Taal is een middel voor verbinding en kansen. Met goed tweektalig onderwijs bouwen wij daaraan mee.”

Reece

Cibap Student:
Veerle Linnartz,
student International
Creative Business
Developer (ICBD)

Cibap docent
Cambridge Engels en
ICBD: Reece Walsh

Excellentie, Tweektalig onderwijs

“Spreek je goed Engels dan heb je na je opleiding gewoon meer keuze en vrijheid”, zo begint Veerle. “Taal zie ik als een tool. Ik heb internationale ambities; ik wil in het buitenland kunnen werken en communiceren. Met de opleiding ICBD en de aanvulling Cambridge Engels kan ik straks vol vertrouwen m’n toekomst tegemoet.”

De wereld wordt kleiner, onderwijs internationaliseert. Cibap gaat daarin mee. “We lopen er het liefst een beetje in voorop natuurlijk”, vertelt Reece. “Voor jonge mensen vervagen grenzen steeds meer, velen zien de wereld als hun werkveld. Taal is daarbij een middel voor verbinding en voor kansen. Door goed tweektalig onderwijs aan te bieden, bouwen wij mee aan die kansen en mogelijkheden.”

Tweektalig onderwijs werkt

Cambridge Engels is een verplicht onderdeel van de opleiding ICBD. “Dat hoort natuurlijk gewoon bij een internationaal gerichte opleiding”, vertelt Reece Walsh. “Studenten krijgen de tijd om het Cambridge diploma te halen, dat kan in het derde en vierde jaar. De opleiding is tweektalig, er wordt Engels gesproken in veel lessen. Dat maakt het makkelijker om Engels te leren en vanzelfsprekender om het toe te passen.

We merken dat studenten hierdoor de taal snel eigen maken. Tweektalig onderwijs werkt.” Veerle vult aan: “Het werkt en het is nodig. Juist in het creatieve vakgebied kun je alle kanten en richtingen op, projecten en samenwerkingen worden steeds internationaler. Dan is het een pré als je de taal beheerst. Zeker als je internationale toekomstplannen hebt, zoals ik!”

Nuffic accreditatie

Studenten kunnen excelleren door tweektalig onderwijs te volgen, en ze kunnen zich daarmee later onderscheiden op de arbeidsmarkt. “Juist ook daarom zitten wij als Cibap nu in het traject om Nuffic geaccrediteerd te worden”, vertelt Reece. “We willen erkend het best mogelijke tweektalig onderwijs bieden. Dat is goed voor Cibap en natuurlijk bovenal voor onze studenten.”

“Ik heb internationale ambities. Met de tweetalige opleiding ICBD kom ik waar ik wil!

Veerle

12 Creative Technology

AMBITIE

Beschrijven en ontwikkelen curriculum door meesterdocenten.

Ontwikkelen leerlijnen c.q. integratie met leerlijnen.

Creëren bewustwording bij en scholing van docenten.

Ontwikkelen inkopen van programma's.

REALISATIE

In eerste instantie is ingezet op aandacht voor creatieve technologie door dit thema specifiek aan een meesterdocent te koppelen. In tweede instantie is deze opdracht bij meerdere docenten neergelegd. Deze docenten zorgden voor de confrontatie van studenten en collega's met creatieve technologie via workshops en onderzoeksactiviteiten. Dat kon zijn in de vorm van kennismaking met apparatuur die nieuwsgierig maakt: van een chocoladeprinter tot het leggen van contacten met internationaal bekende ontwerpers die creatieve technologie toepassen in hun werk. In de school zijn voortdurend exposities, niet alleen van het werk van studenten, ook inspirerende voorbeelden van buiten krijgen ruimte. In de loop van 2022 nam de aandacht voor Artificial Intelligence (AI) toe. Op initiatief van de meesterdocent en van onze werkplaatsinstructeurs is een groep van geïnteresseerde docenten aan de slag om te onderzoeken wat AI in de ontwerppraktijk kan gaan betekenen en hoe we het op school kunnen toepassen.

In de onderwijsprogramma's is nieuwe technologie beschreven en worden studenten uitgedaagd om crossovers aan te gaan tussen traditionele en nieuwe technologie. Dat leidt Cibap-breed tot veel inspirerende vernieuwende oplossingen door studenten, zoals houten meubels met geïntegreerde 3D geprinte onderdelen, virtuele inrichtingsvoorstellen of maquettes met ingebouwde elektronica, laser gesneden kledingstukken.

In 2022 is Cibap deelnemer geworden in het initiatief van een aantal vakscholen en Mediaperspectives (Hilversum) om een Metaverse werkplaats op te zetten waarin studenten, docenten en medewerkers van mediabedrijven geschoold worden in en experimenteren met deze nieuwe technologie. Dit is uitgemond in de Creative Industries Immersive Impact Coalition. Hieraan nemen verschillende docenten van Cibap deel en werken we aan het creëren van Immersive Technology. Het laatste is een verzamelnaam voor technologieën waarmee verschillende zintuigen worden aangesproken. Voorbeelden hiervan zijn Virtual reality (VR), augmented reality (AR) en mixed reality (MR). CIIC heeft een groeifondsaanvraag ingediend.

Tenslotte worden via het aanbod van Cibap Next collega's voortdurend gestimuleerd in het deelnemen aan opleidingen op het gebied van Design Thinking, Corporate storytelling, Adobe programma's en SketchUp PRO.

Cibap Student:
Mirthe van der Horst,
opleiding
Creatief vakman,
fase 4

Cibap docent
creative technology:
Ruud Wessels

Artificial intelligence

AI binnen het creatieve proces én binnen het creatief onderwijs

Prompt 13, variatie 2. Het is de naam die Mirthe aan het product gaf dat ze opleverde als haar examenwerk. Een bijzondere naam voor een idem product én experiment. Mirthe maakte gebruik van artificial intelligence, in het kort AI: "Geweldig dat ik de ruimte kreeg voor dit project en deze verkenning!"

Links: afbeelding gegenereerd door kunstmatige intelligentie op basis van een geschreven tekst.
Rechts: het met de hand vervaardigen van het meubel op basis van het gegenereerde voorbeeld.

Een verkenning was het zeker. Mirthe startte haar project in juni 2022; ruim voordat AI de hype-status bereikte. "Gebruikmaken van AI, dat was midden vorig jaar best vernieuwend", vertelt Mirthe. "Niemand wist er nog veel van, er waren nog geen concrete toepassingen. Ook niet als tool binnen het creatieve proces én binnen het creatief onderwijs. Dat wilde ik verkennen, en daarvoor kreeg ik de ruimte."

Inspirerende aanzet

Mirthe bedacht haar *Prompt 13, variatie 2*: een houten kruk annex bijzettafel. "Op basis van een korte tekst liet ik AI-system DALLE 2 een afbeelding genereren. Het was de 13e tekst die ik invoerde en de tweede afbeelding die AI mij liet zien, die ik uiteindelijk gebruikte om driedimensionaal uit te werken. Om tot een kloppend fysiek product te komen, moet je zelf nog goed nadenken over maatvoering, verbindingen, draagvermogen enzovoort. Met alleen de AI-afbeelding ben je er dus niet, het is een inspirerende aanzet."

Tool voor de toekomst

"Voor onze studenten is een toekomst zonder AI eigenlijk al ondenkbaar", aldus Ruud Wessels. "Het is dan ook niet meer weg te denken uit het onderwijs. Je kunt in zó'n korte tijd je verbeeldingsproces versnellen en mooie, andere dingen maken. Ik denk dat dit de toekomst is, dus moeten we er wat mee in ons onderwijs. Op onze opleiding Filmmaker werken onze studenten al met AI; daaruit ontstaan heel nieuwe ideeën en verrassende creaties."

Dus geen bezwaren of tegenargumenten? "Zeker wel, die waren er. Ook onder medestudenten", vertelt Mirthe. "Jouw idee komt uit een computer, niet uit jouw eigen creativiteit. Dat is een breed gehoorde reactie op mijn experiment en op de huidige AI-ontwikkelingen. Mensen zijn nog bang om hun baan te verliezen, om overbodig te worden. Dat is volgens mij een onnodige angst. Mensen hechten meer waarde aan menselijk werk dan aan AI, ook wanneer AI uiteindelijk 'beter' werk gaat genereren. Ik zie AI als een helpend, inspirerend instrument. Geweldig dus dat we er ook mee experimenten en werken binnen onze opleiding."

"Ik zie AI als een tool vol mogelijkheden en kansen. Zeker voor het creatieve vakgebied."

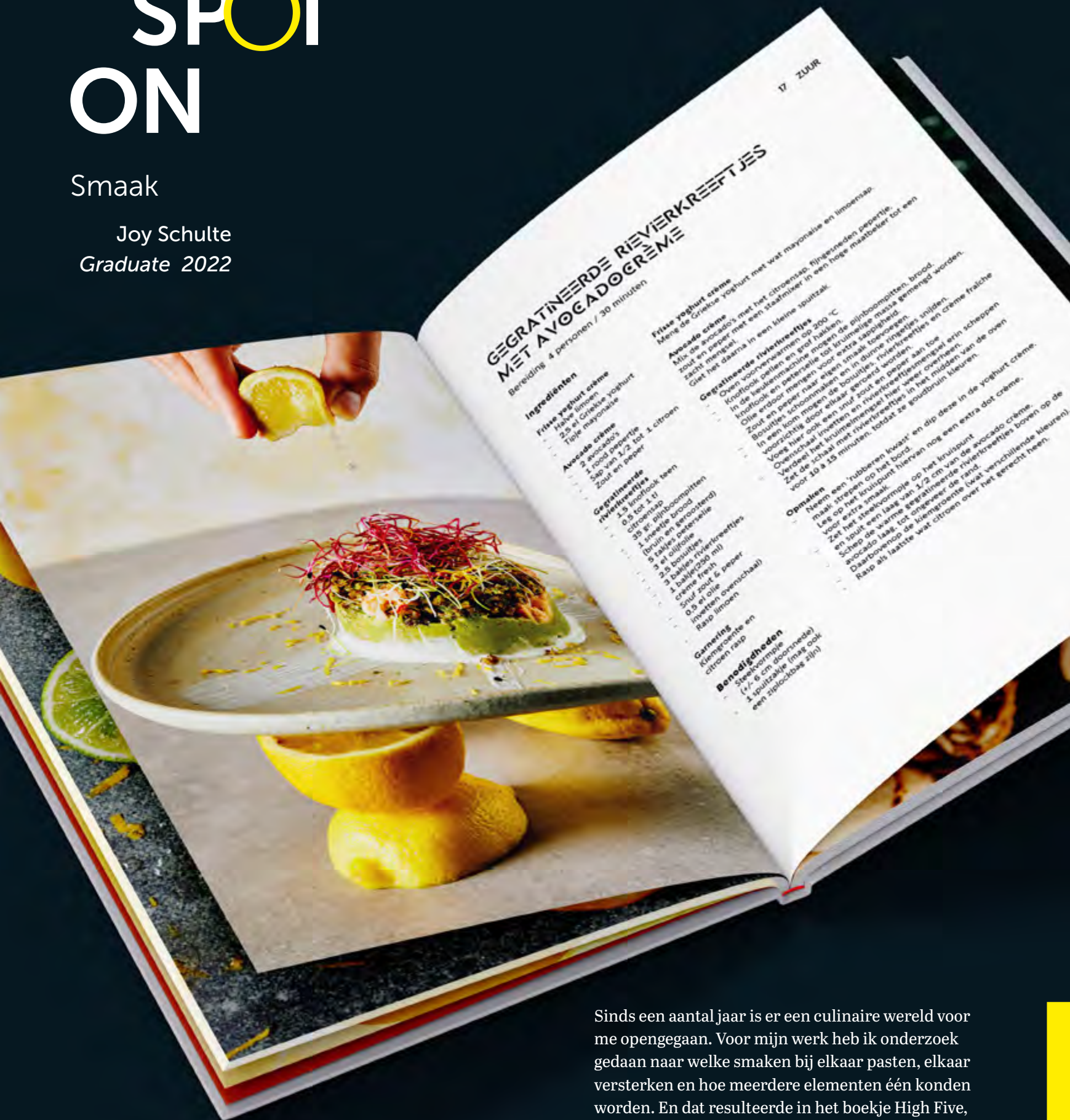
Mirthe van der Horst

SPOT ON

Smaak

Joy Schulte
Graduate 2022

Sinds een aantal jaar is er een culinaire wereld voor me opengestaan. Voor mijn werk heb ik onderzoek gedaan naar welke smaken bij elkaar pasten, elkaar versterken en hoe meerdere elementen één konden worden. En dat resulteerde in het boekje High Five, 5 culinaire gerechten gebaseerd op de 5 basismaken: zoet, zuur, zout, bitter en umami.

Luca Brouwer
student Specialist schilder

II Gelijke kansen voor iedereen

13 Excellentie-programma's

AMBITIE

ICBD, International Creative Business Developer.

Northampton Bachelor Visual Communication.

Restauratieschilderen.

REALISATIE

De opleiding ICBD is verder ontwikkeld. De cohorten vanaf 2020 zijn ingeschreven op de crossover International Creative Business Developer. De opleiding bevat per jaarlaag twee klassen en is tweetalig. De connectie met de LOI-modules is losgelaten, gebleven zijn de Cambridge certificaten. Sinds 2022 is ICBD een tweetalig onderwijsroute binnen de kwalificatie Ruimtelijk Vormgever.

Sinds 2020 heeft Cibap de accreditatie van de University of Northampton voor het verzorgen van de bacheloropleiding Visual Communication. In 2021 hebben 6 studenten de bachelor afgerond, voor 2022 hebben we 12 diplomakandidaten en 36 studenten in het tweede of derde leerjaar. De studenten zijn afkomstig vanuit de kwalificaties Mediavormgever en Ruimtelijk Vormgever. De studenten die kiezen voor de bachelor Visual Communication krijgen net als de studenten ICBD de mogelijkheid om Cambridge certificaten te behalen.

Voor Restauratieschilder zijn in september 2021 vier diploma's uitgereikt, in 2022 waren dit er zes. Eind 2022 zijn negen studenten bezig met het excellentieprogramma. Zij kunnen tot 22 modules behalen, onder meer voor restauratieve schildertechnieken en materialenkennis.

Excellentie- programma's

Cibap Student:
Luca Brouwer,
student Specialist
schilder, fase 3

Cibap docent Specialist
schilder: Eveline
Bremmer

"Je moet 't zien als een topsportklasje: je geeft alles. Voorwaarde is ook dat je het goed doet op de reguliere lessen." Eveline

"Het is meer willen en meer doen. En daarmee ook meer kansen."

Er zijn nu eenmaal studenten die meer willen én kunnen. Die geven we natuurlijk alle nodige ruimte. Luca, student aan de opleiding Specialist schilder, is zo'n 'meerwiller'; naast deze opleiding volgt ze het excellentie programma Restauratieschilderen. "Dat vraagt inderdaad extra tijd en inspanning, maar levert ook veel op!"

Luca is zichtbaar enthousiast over de aanvulling op hun opleiding. "Ik noem het een verrijking". "Natuurlijk ben ik meer uren in de week bezig met m'n opleiding, maar door die extra uitdaging en verdieping past de opleiding nu nóg beter bij mij. Dat meer doen, moet je wél echt willen. Je hebt dan ook eerst een sollicitatie voordat je aan een excellentie programma mag beginnen. Zo weten de school én jij als student dat je het echt wilt en kunt. Zo ga je goed van start."

Verbreden, verdiepen, vergroten

Een excellentie programma naast – of eigenlijk bovenop – de reguliere opleiding is niet voor iedereen weggelegd. "Het is voor nieuwsgierige mensen", vertelt Eveline Bremmer. "Je moet echt wel gemotiveerd zijn. Het betekent immers meer werk verzetten en meer tijd investeren. Ik zie het als een mooie, unieke kans voor studenten. Je krijgt namelijk nogal wat terug voor je inspanningen: je doet extra kennis op, het verbreedt je blikveld én het vergroot je kansen op de arbeidsmarkt aanzienlijk. Dat is natuurlijk enorm waardevol."

Met oog op de toekomst

Dat Luca over de toekomst nadenkt is duidelijk. Niet zomaar koos hen voor de opleiding Specialist schilder én voor het excellentie programma. "Je ziet nu al dat er een grote behoefte is aan mensen die ambachten en specifieke vaardigheden beheersen. Schilderen, restaureren, echt vakwerk; daar is vandaag en zeker ook in de toekomst behoefte aan. Voor mij een belangrijke reden om die extra stap te zetten."

"Het zijn extra vaardigheden bovenop de basis. Zo vergroot ik mijn kansen op de arbeidsmarkt. Het brengt me verder."

Luca Brouwer

Motiverende gesprekken met de student,

waarin de student leert de lead te nemen.

AMBITIE

Scholing vanuit BSS waarbij Fase 0 en Fase 1 teams leren succesfactoren te herkennen en advies uit te brengen.

Inhoud bepalen en vormgeven van Trajecten in Eduarte.

REALISATIE

In 2020 zijn we binnen Cibap gestart met de module Trajecten in Eduarte. Dit vanwege AV ook het goed borgen van informatie van studenten, waarbij de student ook meer eigenaarsvoordelen van trajecten zijn:

- Er is 1 lijn in wat er vastgelegd wordt. Dit staat in een A4 omschreven (studieoordelen, s vrijstellingen, warme overdracht etc.
- Alleen specifiek daartoe geautoriseerde medewerkers (studiecoaches) hebben inzicht in
- De module biedt begrenzing, er is dus geen wildgroei aan overbodige informatie.
- Bij een warme overdracht wordt de student ook zelf gevraagd voor input wat nodig is v studiecoach om te weten.
- Per team is één iemand aangewezen om processen te borgen.

Succesfactoren worden herkend vanuit Dilemmamanager, die start met twee online vragen (ik-wijzer) die de student invult bij de start van zijn schoolcarriere. De studiecoaches zijn talentscan kan worden gelezen. Dit helpt hen bij de begeleiding van de studenten. De ik-deze lessen met peergroups actief ingezet.

In CibapPRO 2025 gaat de rol van de studiecoach veranderen, waarbij de focus op studieliggen, meer dan op het onderdeel sociaal emotionele opvang. Vanuit een motiverende studiecoach zich richten op 'empowering' van de student en deze meer in de lead zetten gebied van positieve psychologie en motiverende gespreksvoering staan omschreven in de studiecoaches 2025.

Tot slot bieden we de volgende ondersteuning aan kwetsbare jongeren:

- Ons eigen StepUp programma: een eigen opvang waar studenten die uit dreigen te vallen worden en een programma volgen dat structuur biedt, plezier terugbrengt en waar gev terugkeer naar het reguliere onderwijs.
- Schoolmaatschappelijk werk, schoolpsycholoog, Autlook als vaste externe ondersteuning
- Deltion Plus, Playing for Succes: VSV projecten vanuit de regio waar Cibap gebruik van r
- Social workers en extra Autlook inzet vanuit NPO gelden.
- Groepstrainingen: stressreductie, plannen en organisatie, grip op je dip.
- Samenwerking met Deltion. Er is afgesproken dat de studenten van Cibap aan mogen s andersom. Hierdoor kunnen onze studenten ook aanschuiven bij groepstrainingen zoals training, vuurkracht, hardlopen, etc.
- Financieel spreekuur, duo vraagstukken.

Stap voor stap
wordt mijn
volgende stap
steeds kleiner.
Dat voelt goed
en geeft rust.

Studentbegeleiding

Cibap student:
Esmee Boers,
Filmmaker AV, fase 3

Cibap studietoestel:
Caroline Koolschijn

“Er wordt oprecht naar elke student gekeken: wat heb jij nodig.”

‘Ik heb even een break nodig, maar ik wil m’n opleiding niet onderbreken.’ Student Esmee zat, zoals dat voor meer studenten wel eens geldt, met een tijdelijke uitdaging. Ze was zo verstandig om dat uit te spreken, waardoor ze samen met haar studietoestel Caroline besloot: we maken een tijdje gebruik van Step-up, de time-out oplossing van Cibap.

Even de opleiding op pauze en tóch in verbinding blijven met je school en creativiteit. Step-up bood Esmee precies wat ze op dat moment nodig had. “Het is een periode om tot rust te komen”, legt Caroline uit. “Je bent op school en werkt daar aan projecten die te maken hebben met je opleiding, maar het zijn geen opdrachten en ze worden niet beoordeeld. Je blijft in de creatieve omgeving én in contact met je medestudenten.”

Rust en structuur

Haar stageperiode kwam eraan, maar Esmee merkte dat ze er nog niet aan toe was. Er speelde te veel in haar leven om te kunnen focussen op een stage. “Ik gaf het aan en er werd meteen meegedacht over een oplossing, over dat wat voor mij nu het beste zou zijn”, vertelt Esmee. “Met Step-up besteed ik de stageperiode op een manier die mij rust en inzicht brengt. Er ligt even geen druk op me, ik hoef even niet te presteren. Ondertussen blijf ik wél creatief bezig. En ik heb nu structuur en daginvulling – dat is voor mij heel belangrijk.”

Stap voor stap verder

Deze time-out is geen vervanging maar uitstel van haar stage. Die stage komt straks alsnog, maar nu gaat het even om de juiste balans zoeken en vinden. “Ik praat en overleg veel met Caroline, m’n studietoestel. Er wordt gevraagd wat ik werkelijk nodig heb, ik voel me echt gezien. Tegelijk gaan we samen ook op zoek naar hoe mijn stage er straks uit mag gaan zien. Zo wordt stap voor stap mijn volgende stap steeds kleiner. Dat voelt goed!”

15 Vitaliteit

AMBITIE

Ontwikkelen vitaliteitsprogramma.
Jaarlijkse vitaliteitsdag
voor medewerkers.

REALISATIE

In 2020 en in 2021 is een online vitaliteitsweek georganiseerd. Medewerkers kregen de mogelijkheid zich voor workshops als stoelyoga en digiminderen in te schrijven. Verder is werkplekonderzoek gedaan. Via Pausit kunnen medewerkers hun beeldschermgebruik beter reguleren, wat gezonder is voor lichaam en geest. Jaarlijks is in juli een vitaliteitscheck onder alle medewerkers uitgevoerd. In 2022 kregen medewerkers het aanbod voor coachingsgesprekken, waarbij uit drie professionele coaches, elk met eigen expertise en stijl, kon worden gekozen. De instap was laagdrempelig: medewerkers konden zelf het initiatief nemen voor een afspraak, de eerste drie gesprekken konden zonder meer gemaakt worden.

De Fundatie *Graduates* 2022

16 **Practoraat Mastering Creativity**

(Voorheen onderdeel van No School)

AMBITIE

Aanpassing leerlijn mb.t. kerncompetentie Creativiteit.

Creëren bewustwording bij en scholing van docenten.

REALISATIE

De organisatie No School, een samenwerkingsverband tussen Cibap en SintLucas, is gestart in 2016 met als doel het doen van onderzoek en het aangaan van experimenten om samen met de creatieve industrie nieuwe en onderscheidende leerroutes te initiëren. Er zijn inspirerende lezingen gegeven, werkplaatsdagen en online uitzendingen georganiseerd. Daarnaast is er door docenten een boek gepubliceerd. Na onderlinge afstemming hebben de gezamenlijke Colleges van Bestuur van Cibap en SintLucas op 19 april 2021 vastgesteld dat het binnen de ontwikkelingen van scholen zelf past om innovatieve onderwijsvormen te ontwikkelen (in plaats van binnen een aparte stichting) en dat daarvoor voldoende mogelijkheden zijn. Ook is besloten om de academische werkplaats te behouden: de twee praktoren van SintLucas en Cibap worden eigenaar van de academische werkplaats en de programmering ervan. Deze programmering kan dan nauw verbonden zijn met het onderzoek dat de practoraten uitvoeren.

De verbintenis met de eerder betrokken lector van Artez is afgebouwd. Kwaliteitsgelden zijn in plaats daarvan aangewend om het Cibap Practoraat Mastering Creativity verder uit te bouwen. Het practoraat is in 2020 gestart met de ontwikkeling van de app Mijn Creativiteit. Door middel van deze app krijgen studenten (en hun docenten) zicht op hun creatieve ontwikkeling. De app is op basis van ontwerpen van studenten in 2021 verbeterd en geüpdatet. Inmiddels is de app op verschillende plaatsen gepresenteerd (onder meer het Consortium voor Innovatie op 8 februari 2021) en gepubliceerd in verschillende appstores. In 2022 is de app binnen Cibap in gebruik genomen door verschillende opleidingen en met name in Peergroups.

Vanwege de impact van Artificial Intelligence (AI) tools op het creatieve proces van vormgeven en daarmee op het onderwijs binnen Cibap, is binnen het practoraat Mastering Creativity medio januari 2023 gestart met een experimenteel traject rondom AI. Dit traject, wat bestaat uit workshops voor medewerkers en focuslessen voor studenten van OM, loopt tot medio maart en heeft als doel door experimenteren ervaring op te doen met verschillende AI tools. Dit met als doel om van vanuit de opgedane ervaringen voorlopige adviezen te formuleren als het gaat om het gebruik en de impact ervan op (onderdelen van) het creatieve proces en hoe dit binnen opleidingen worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

De opkomst van AI in het trendreport Positieve impact

Elke leek kan nu prachtige plaatjes maken met behulp van AI tools als Midjourney. Hier is veel over te doen, met name onder kunstenaars, maar dit heeft ook gevolgen voor ons als vakschool. Hoe onderscheid je nog als opleiding wanneer het zo makkelijk is geworden om dat mooie plaatje te maken? En waarom zou je die opleiding bijvoorbeeld dan nog volgen?

Twee jaar geleden schreven de meesterdocenten over de opkomst van AI in het trendreport Positieve impact. **Danny Jeroense hierover:** "Toen gebruikten we ook al massaal vormen van AI, doordat dit bijvoorbeeld al in meerdere apps van Adobe verwerkt zat. Dat gebruik ging toen ongemerkt. Daardoor leek AI in het proces van vormgeven een ver van de bed show, maar vandaag de dag kun je er niet omheen en komen er dagelijks nieuwe AI tools bij."

Danny: "Het Cibap richt zich met de opleidingen op het maken van producten die een positieve impact hebben op het leven van andere mensen. Hoewel de meeste van onze studenten natuurlijk proberen om sowieso iets moois te maken, is mooi alleen niet genoeg: een ander – de gebruiker – moet een product naast aantrekkelijk ook begrijpelijk vinden en er de meerwaarde van in zien om het product te gebruiken."

Om dat te kunnen is het van belang dat studenten ervaren wat het effect is van vormgeving en wat invloed daarop is van de technieken en materialen die daarvoor gebruikt zijn. Dat inzicht en die ervaring maken dat het product meer wordt dan alleen een mooi plaatje. Het wordt een bewuste actie met een beoogd effect óp en vóór iemand anders.

Het gebruik van AI tools verandert dat principe niet, wel verandert het ontwerp-proces. Met AI tools kun je heel makkelijk en snel heel veel verschillende antwoorden genereren op die ene altijd terug komende vraag "wat als...?" AI kan het proces van divergeren enorm versnellen, waardoor je sneller kunt starten met de uitwerking. Hiervoor worden deze tools al door studenten op het Cibap gebruikt."

Het gebruik van AI tools kan ook betekenen dat vormgevers zich op een ander niveau gaan bezighouden met ontwerpen: het vraagt dat je meer strategisch leert denken. Dit zou voor onze opleidingen kunnen betekenen dat kennis en vaardigheden hiervoor een groter aandeel krijgen. Omdat deze ontwikkelingen nog pril zijn, maar ook enorm snel gaan willen we hier samen met het werkveld in gesprek te blijven."

17 Identiteit Practoraat Verschillen waarderen

AMBITIE

Aansluiten bij ontmoetingen vanuit het practoraat.

Medewerkers volgen workshops rondom thema verschillen waarderen.

Docenten nemen deel aan inspiratietour.

Aansluiting zoeken met gerelateerde mbo practoraten.

REALISATIE

Cibap is de afgelopen jaren actief betrokken geweest bij het practoraat Verschillen Waarderen. Docenten van Cibap namen deel aan inspiratiebijeenkomsten en leverden bijdragen aan verschillende onderzoeksopgaven van het practoraat. In juni 2022 heeft een aantal Cibapdocenten deelgenomen aan de workshopdag die door het practoraat werd georganiseerd. Daarin werd het boekje Caleidoscopisch Kijken ten doop gehouden, waaraan ook Cibapdocenten hebben meegewerkt. Het boekje bevat praktische tools voor docenten om in de klas aan de slag te gaan met Caleidoscopisch Kijken (d.w.z. met aandacht voor diversiteit). Verder wisselden docenten kennis en ervaring uit in een groot aantal workshops. Het practoraat heeft in 2022 een nieuw werkplan gemaakt, waarbij de nadruk ligt op het praktisch aan de slag gaan binnen scholen met het vergroten van de aandacht voor diversiteit. De clustercoördinator Omgevingsbewustzijn is contactpersoon voor het practoraat.

In 2022 is de voorzitter van het CvB toegetreden tot de stuurgroep van het practoraat, zij neemt in 2023 het voorzitterschap van de stuurgroep over.

Foto van Cibap alumnus:
Lizanne Coumou

Inzet van middelen op hoofdlijnen

Totaal

Over de jaren 2019 tot en met 2022 is een bedrag van 5.396.578 aan uitgaven begroot in de oorspronkelijke begroting voor de kwaliteitsagenda. In 2022 is de begroting op diverse onderdelen bijgesteld tot een totaalbedrag van euro 5.454.293. De werkelijke uitgaven zijn euro 5.309.517 geweest. De uitgaven zijn euro 144.776 lager dan de bijgestelde begroting. Per thema wordt onderstaand een toelichting gegeven op de oorspronkelijke begroting, bijgestelde begroting en werkelijke uitgaven.

Aansluiting arbeidsmarkt

Voor het onderdeel aansluiting arbeidsmarkt is voor de jaren 2019 tot en met 2022 gezamenlijk een bedrag begroot van 2.628.969 in de oorspronkelijke begroting. De bijgestelde begroting voor het thema aansluiting arbeidsmarkt bedraagt euro 2.560.143. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting heeft bijstelling naar beneden plaatsgevonden op de onderdelen docentstages, inzet meesterdocenten, zicht op alumni en de programmering van studenten met het beroepenveld in de ontwerpfabriek. Bijstelling naar boven heeft plaatsgevonden op de onderdelen Creative Young Preneurs, Creative Works, inzet taakhouders onderwijs t.b.v. arbeidsmarkt en de aanstelling van een projectleider voor de ontwerpfabriek. De lagere inzet van de meesterdocenten heeft te maken met een verschuiving van de werkzaamheden naar de nieuw aangestelde taakhouders onderwijs in 2020. Een deel van de aanpassingen wijten wij aan de situatie rondom Covid-19, waardoor activiteiten niet conform plan konden worden uitgevoerd (docentstages, alumni activiteiten, programmering met het beroepenveld).

In deze jaren is een bedrag van 2.410.610 besteed, derhalve 149.533 minder dan de bijgestelde begroting.

De uitgaven voor het onderdeel zicht op de arbeidsmarkt, top 100 en doorontwikkeling heeft geleid tot euro 65.095 meer uitgaven dan de bijgestelde begroting. Met name de uitgaven met betrekking tot Cibap Next, Creative Works, Creative Young Preneurs, het verbeteren van de naamsbekendheid van Cibap en Cibap Next bij het MKB en de inzet van de taakhouders onderwijs hebben tot hogere uitgaven geleid dan begroot.

Docentstages, de kosten van businessmeetings, contactmomenten en contacten met de buitenwereld blijven achter bij de begroting, evenals de inzet van meesterdocenten. Het achterblijven van kosten op het gebied van docentstages, businessmeetings en contacten met de buitenwereld is voor een belangrijk deel te wijten aan COVID-19. Door COVID-19 zijn een aantal activiteiten niet of beperkt uitgevoerd (ondersteuning door externen bij projecten, activiteitenprogramma's, uitnodigen externe sprekers) hetgeen ook geleid heeft tot lagere uitgaven dan begroot.

De uitgaven voor de onderdelen zicht op alumni (euro 71.564), arbeidsmarkt & curriculum (euro 90.404), het BPV-verbeterplan (euro 32.888) en de ontwerpfabriek (euro 19.772) zijn lager geweest dan begroot.

Bij zicht op alumni heeft dat te maken met minder bijeenkomsten/ ontvangsten (COVID –19), bij arbeidsmarkt met minder inzet van externen bij projecten, bij het BPV-verbeterplan met het sneller realiseren van de matchingsmodule dan verwacht en bij de ontwerpfabriek met minder activiteitenprogramma's. Daarentegen zijn de kosten voor het ontwikkelen van een Playground en een woonwinkel bij/in de ontwerpfabriek hoger geweest dan begroot en is een projectleider aangesteld om de verdere ontwikkeling van de ontwerpfabriek te stimuleren.

Gelijke kansen

Voor het onderdeel gelijke kansen is over de jaren 2019 tot en met 2022 gezamenlijk euro 2.005.491 begroot in de oorspronkelijke begroting. De bijgestelde begroting bedraagt euro 2.066.742.

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting heeft bijstelling naar beneden plaatsgevonden bij het onderdeel LOI. In 2021 is besloten de samenwerking met LOI in het kader van een excellentietraject stop te zetten en hiervoor in de plaats de samenwerking met de University of Northampton uit te bouwen. Bijstelling naar boven ten opzichte van de oorspronkelijke begroting heeft plaatsgevonden op de onderdelen ontwikkeling creative technology, de samenwerking met Northampton en de doorontwikkeling van de opleiding International Creative Business Developer.

De uitgaven hebben in deze jaren euro 2.000.958 bedragen, oftewel 65.784 minder dan de bijgestelde begroting. Aan het onderdeel Creative Technology is in genoemde jaren iets minder besteed dan begroot (euro 14.807). In 2020 is de renderroom in gebruik genomen, hetgeen heeft geleid tot inzet van deze faciliteit in het onderwijsproces. Het onderdeel excellentie heeft tot hogere uitgaven geleid dan begroot (euro 154.184), door de doorontwikkeling van de opleidingen ICBD (International Creative Business Developer) en het excellentietraject voor Specialist Schilderen. Ook de ontwikkeling van het Northampton traject heeft tot hogere kosten geleid dan begroot. De uitgaven voor de samenwerking met LOI zijn lager uitgevallen dan begroot. De uitgaven in het kader van internationalisering/wereldburgerschap zijn lager dan begroot (euro 205.160), hetgeen voor een belangrijk deel te wijten is aan de COVID-19 pandemie.

Kwetsbare jongeren

Deze uitgaven liggen in de jaren 2019 tot en met 2022 iets boven het niveau van de bijgestelde begroting. (oorspronkelijk begroot euro 408.630, bijgestelde begroting euro 432.915, besteed euro 462.054). Er is extra inzet gepleegd (met name door externe ondersteuning) om kwetsbare jongeren in het onderwijsproces te behouden en daarnaast zijn activiteiten gehouden (vitaliteitstrajecten) om studenten vitaal te houden.

Overige

De oorspronkelijke begroting voor de overige activiteiten bedroeg euro 353.488, de bijgestelde begroting euro 394.493. Bijstelling naar boven van de begroting heeft plaatsgevonden op de onderdelen leiderschapstrajecten en vitaliteitsprogramma's voor medewerkers. De uitgaven voor de onderdelen No School en identiteit zijn in de bijgestelde begroting op een gelijk niveau gebleven. De werkelijke uitgaven hebben euro 435.896 bedragen. Ten opzichte van de bijgestelde begroting zijn deze uitgaven euro 41.403 hoger. Er is meer geld uitgegeven aan vitaliteit en leiderschap (euro 123.779), omdat wij extra hebben ingezet op een leiderschapstraject in de organisatie en er extra vitaliteitsdagen zijn georganiseerd in het kader van COVID-19. De uitgaven in het kader van NoSchool zijn lager uitgevallen dan begroot (euro 82.130), wel is aanvullend geld uitgegeven aan het practoraat mastering creativity. De activiteiten voor identiteit (practoraat) zijn conform begroting afgerond.

Het aandeel landelijke speerpunten in de totale kwaliteitsagenda van Cibap bedraagt in de periode 2019 tot en met 2022 gezamenlijk 91,79%, oorspronkelijk begroot was 93,45%, bijgesteld begroot 92,77%.

Vooruitlopend op de Werkagenda 2023-2027 kon in 2022 extra financiering worden aangevraagd voor aanvullende bekostiging van niveau 2, loopbaanoriëntatie en doorstroom beroepskolom. Hiervan hebben wij geen gebruik gemaakt.

Inspraak en medezeggenschap

In de afgelopen vijf jaren kregen de onderwijsteams in totaal 6x bezoek van Tjerk Kooistra. Hij organiseerde studentenpanels. Door elke keer met 7 á 8 studenten per opleidingsteam in gesprek te gaan ondervroeg hij uiteindelijk ca. 50 studenten per gespreksronde. Vervolgens maakte hij iedere keer de balans op en rapporteerde hoe studenten dachten over de aansluiting tussen school en arbeidsmarkt. Hierbij reflecteerden ze op stage en op de praktijkrealistische opdrachten in periodes op school stage, gecombineerd met de mogelijkheden die de ontwerpfabriek daarin biedt. Ook konden studenten terugblikken op de mogelijkheid voor extra uitdagingen. Het laatste viel onder de noemer gelijke kansen: iedere student kans op een excellentietraject, op tweetalig onderwijs en op een internationale ervaring. In maart 2021 zijn de gesprekken aangevuld met vragen over de BPV, in 2020 was er ook tijd ingeruimd om te spreken over de gevolgen van corona.

Opgetekend uit de gesprekkenronde

Ronde 1, juni 2019

Cibap is een praktijkrealistische school, de stage bereidt ons goed voor op de arbeidsmarkt en drie keer een halfjaar stage werkt goed. Wel willen we graag meer theorie. Gastlessen worden gewaardeerd en mogen meer. Voorstel voor verbetering: de praktijkrealistische opdrachten nog realistischer maken, minder fictief en meer mensen uit de praktijk naar school halen. Innovatie binnen de school kan ook te snel gaan, voor individueel uitblinken kan er meer ruimte en meer waardering zijn. Internationalisering is belangrijk.

Ronde 2, januari 2020

De communicatie kan beter, we willen graag meer structuur. De niveau 3 opleidingen willen meer erkenning voor hun kwaliteiten. Praktijkrealistisch? Dat kan beter, graag meer vakmanschap en meer theorie. Wel vinden we dat we worden opgeleid voor de arbeidsmarkt. Duurzaamheid in de school vinden we belangrijk en Engels mag van ons een tandje bij. We kennen de Ontwerpfabriek en de Playground, maar doen er nog te weinig mee. We vinden internationalisering belangrijk, maar zien graag meer hulp bij het zoeken en organiseren van een stage in het buitenland.

Ronde 3, juni 2020

We zitten met zijn allen thuis in lock down. Het vinden van een stageplaats in het nieuwe schooljaar is erg spannend. We hebben een onzeker gevoel over de toekomst, weten ook niet of onze opleiding aansluit op de arbeidsmarkt. Innovatie en nieuwe mogelijkheden, daar houden we ons even niet mee bezig.

Ronde 4, januari 2021

We hebben meer behoefte aan bevestiging hoe het met ons gaat. We willen meer serieus genomen worden. We zien dat bedrijven zich hebben aangepast aan de nieuwe tijd hun beroep zoveel mogelijk of veel meer dan voor corona online uitvoeren en daarin ook slagen. Gastlessen op Cibap, ook al zijn ze noodgedwongen online, worden gewaardeerd als venster naar buiten. Onze blik op de horizon is aangepast. Het gaat nu vooral om het volgen van de lessen in het reguliere programma. Wel klinkt de roep om meer toepassing van creative technology: we zijn zover.

Ronde 5, juni 2021

We reflecteren meer en zoeken meer de aansluiting tussen school en BPV. Vanuit school meer materialenkennis of pakketkennis graag, meer mogelijkheid individuele verdieping en voor het behalen van bijvoorbeeld adobe-certificaten.

Ronde 6

Is april 2023.

De volledige rapportages zijn op te vragen bij w.dol@cibap.nl

Verder vroeg Tjerk de studenten na het gesprek, dat met behulp van geleide interviewtechniek werd gehouden, een cijfer te geven voor de aansluiting van school op de arbeidsmarkt en de mogelijkheid van extra uitdaging. Terugkijkend zien we dat de cijfers vrij stabiel zijn gebleven. Gegeven de omstandigheden zijn we trots op onze studenten: ondanks alles hebben ze voor zichzelf het perspectief bewaard.

Indicatoren

Arbeidsmarkt van de toekomst

PANELCIJFERS*	JOB*
Cibap praktijkrealistisch*	Over aansluiting school en BPV
2020 streefcijfer 6,5	2020 streefcijfer 3,5 (vraagscore)
2020 cijfer 7,2	2020 cijfer 3,0 (clusterscore)
2022 streefcijfer 7,5 (bijgesteld)	2022 streefcijfer 3,3 (clusterscore)
2022 cijfer ... (volgt)	2022 cijfer 3,1 (clusterscore)

Gelijke kansen

AANTALLEN Internationaal	
Aantallen buitenlandstage	Aantallen buitenlandexcursie
2019 59	2019 396
2020 35**	2020 geannuleerd**
2022 69	2022 239

Kwetsbare studenten

PANELCIJFERS*	AANTALLEN Internationaal - Excellentie	
waar kun je uitblinken*	Northampton afgerond	Restaurantschilder afgerond
2020 streefcijfer 6,5	2020 6	2019 4
2020 cijfer 7,3	2021 6	2020 4
2022 streefcijfer 7,0	2022 12	2021 4
2022 cijfer ... (volgt)		2022 6

VSV
2020 streefcijfer 2,8
2020 cijfer 1,8
2022 streefcijfer 2,8
2022 cijfer 4,6**

*Verklaring resultaten Plus resultaten met een ** zijn o.i. sterk beïnvloed door de effecten van corona

Oneindige mogelijkheden,

uitdaging voor de ontwerper van deze tijd

en daarmee ook
voor het onderwijs

Colofon

mei 2023

www.cibap.nl
info@cibap.nl

Organisatie:
Wilma Dol

Fotografie en beeldbewerking:
Mark Monsma

Opmaak en DTP:
Yvonne Bouwmeester

Tekst interviews:
Marc Nijenhuis

SPOT ON

“Emerge to fly”

Linde Beuker
Graduate 2022

Een vlinder staat voor mij voor een nieuw begin, schoonheid en kwetsbaarheid. Het blijft in beweging en verandert met het leven mee. In de duisternis van je cocon het licht weer vinden en alle schoonheid er weer van terug zien. Geïnspireerd door het werk van Reuben Margolin ziet u hier mijn werk “Emerge to fly”

cibap

Postbus 868 8000 AW Zwolle
038 454 69 44 info@cibap.nl cibap.nl

